

Sykefravær

*Prosjektplan for forvaltningsrevisjon
Lyngdal kommune 2024*

1 Innledning

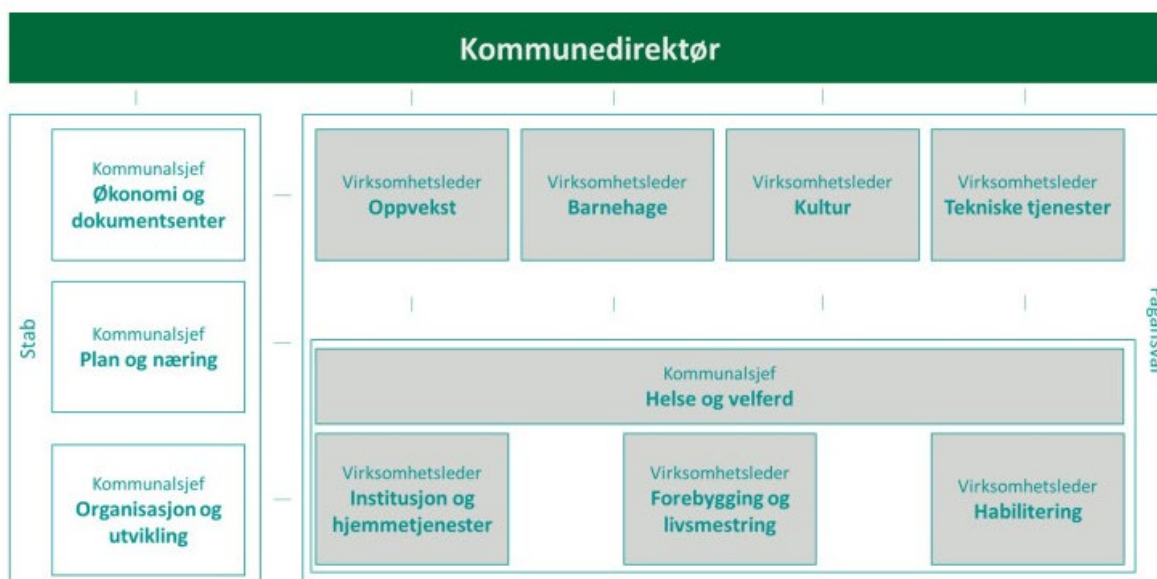
I henhold til RSK 001, standard for forvaltningsrevisjon, skal det for et hvert forvaltningsrevisjonsprosjekt utarbeides en prosjektplan som beskriver innholdet i prosjektet. Planen skal redegjøre for prosjektets målsetting, problemstillinger, metodebruk og kilder til revisjonskriterier. Prosjektplanen skal også omfatte planlagt tids- og ressursbruk, inklusive bruk av eventuell ekstern bistand.

2 Bakgrunn

Kommunestyret i Lyngdal vedtok i møte 01.02.2024 plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2024 – 2027. I planen er en forvaltningsrevisjon om sykefravær prioritert som det første prosjektet kommunestyret vil ha gjennomført. Kontrollutvalget bestilte derfor en forvaltningsrevisjon om sykefraværarbeidet i kommunen i møte 11.03.2024. I møtet ble det også gitt innspill til revisjonen om nærmere ønske for hva forvaltningsrevisjonen skal undersøke og revisor ble bedt om å legge frem prosjektplan til kontrollutvalget i neste møte.

2.1 Sykefravær i Lyngdal kommune 2023

Lyngdal kommune er organisert med 7 virksomheter, 3 stabsområder med hver sin kommunalsjef under kommunedirektøren og 1 kommunalsjef for helse og velferd som overordnet leder for virksomhetslederne i helse og velferd. Kommunen har rundt 1000 ansatte totalt.

Hentet fra kommunens hjemmeside 12.04.2024

Det fremgår av kommunens årsmelding for 2023 at arbeidsmiljøutvalget satte et overordnet mål for samlet fravær i kommunen på 6 % i 2023, men med differensierte mål mellom ulike sektorer:

- Helse og velferd: 8 %
- Skole, barnehage og teknisk: 5 %
- Øvrige innenfor administrasjon og kultur: 2 %

Samlet fravær i kommunen for 2023 var på 9,41 %. Det er en nedgang fra 10,54 % i 2022 og lavere enn i 2021 (10,99 %) og 2020 (10,6 %).

Sykefraværet på de ulike sektorene i 2022 og 2023 fremgår av tabellen under. Antall ansatte er oppgitt i parentes:¹

Helse og velferd (Mål: 8%)	2023
Forebygging og livsmestring (127)	10,33 %
Servicesenter helse og velferd (11)	6,34 %
Habilitering (151)	9,82 %
Institusjon og hjemmetjenester (249)	12,72 %

Skole, barnehage og teknisk (Mål: 5%)	2023
Oppvekst (388)	7,88 %
Barnehage (104)	9,77 %
Teknisk (62)	5,40 %

Øvrige innenfor administrasjon og kultur (Mål: 2%)	2023
Stab/støtte (63)	7,79 %
Kultur (50)	14,67 %

Videre fremgår det av årsmeldingen at kommunen satte et delmål om å redusere fraværet pr avdeling med 10 % ut fra sluttresultatet i 2022. Målet ble satt som følge av at fraværet var betydelig høyere enn målsetningen.

Virksomhetene Barnehager, Servicesenter helse og velferd, Habilitering, Institusjon og hjemmetjenester og Tekniske tjenester nådde delmålet med en nedgang på 10 % av sykefravær i 2022 til 2023.

Virksomheten Oppvekst nådde nesten delmålet. Stab/støtte, Kultur og Forebygging og livsmestring nådde ikke delmålet.

Årsmeldingen konkluderer med at: «Lyngdal kommune har oppnådd en reduksjon i sykefraværet i løpet av 2023. Sykefravær har vært tema og fokusområde i 2023. Fortsatt fokus kan bidra til ytterligere nedgang i sykefravær framover.»

3 Innspill fra kontrollutvalget i møte 11.03.2024

Kontrollutvalget har gitt følgende innspill til tema som ønskes belyst i forvaltningsrevisjonen:

- Forvaltningsrevisjonen skal undersøke enheter eller sektorer med mange ansatte.
- Kontrollutvalget ønsker informasjon om sykefraværet på den/de utvalgte enhetene, som:
  - Langtidsfravær vs. korttidsfravær
  - Stillingsstørrelse, heltid vs. deltidsansatte
  - Alderssammensetning og evt. andre relevante bakgrunnsfaktorer
- Forvaltningsrevisjonen skal undersøke om kommunen jobber systematisk for å analysere årsaker til sykefravær og jobber forebyggende
- Undersøke hvordan sykemeldte følges opp, herunder
  - Tilrettelegging

---

¹ Vi ba kommunen om en oversikt over antall ansatte fordelt på enheter. Tallene vi har fått er omtrentlige. Det må tas høyde for at ikke alle sluttmeldinger og endringer er registrert, men de gir en pekepinn på hvor mange ansatte det er i de ulike sektorene.

- Innhente informasjon fra de ansatte, ikke bare ledere.
- Hvis mulig, innhente erfaring fra sykemeldte ansatte.
- Kontrollutvalget ønsker informasjon om hvordan kommunen løser vikarbruk og turnusplanlegging. Er det mulig å sammenligne med andre kommuner eller offentlige arbeidsplasser som har løst dette på en god måte?

4 Avgrensning og formål

Det følger av RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon, at revisor må vurdere om kontrollutvalgets bestilling lar seg gjennomføre og at dersom revisor finner det nødvendig, må avklare bestillingen med kontrollutvalget, eventuelt vurdere å si fra seg forvaltningsrevisjonsprosjektet.²

Kontrollutvalget har bestilt en forvaltningsrevisjon med en ramme på 250 timer. Det innebærer at bestilt prosjekt er avhengig av å være tilstrekkelig avgrenset for å kunne gjennomføres innen denne tidsrammen, og at revisjonen kan gjennomføres i henhold til god revisjonsskikk. Med tanke på en avgrensning opp mot kontrollutvalgets innspill, anbefaler revisor at forvaltningsrevisjonen ikke inkluderer temaet vikarbruk og turnusplanlegging da dette ligger lengst fra kommunens arbeid med sykefravær.

Lyngdal kommunes årsmelding for 2023 viser at det er stor forskjell i sykefraværet i ulike sektorer i kommunen. Kontrollutvalget har ønsket at forvaltningsrevisjonen skal undersøke enheter med en viss mengde ansatte i. Ut fra disse kriteriene foreslår revisor at prosjektet undersøker sykefraværarbeidet innen virksomheten **institusjon og hjemmetjenester**. I tillegg foreslår vi å undersøke **stab/støtte**.

Institusjon og hjemmetjenester:³

Hentet fra kommunens hjemmeside

² RSK001 pkt. 11

³ Informasjon om virksomheten hentet fra kommunens hjemmeside 19.04.24

Virksomheten har ansvar for institusjon og hjemmetjenester, og er lokalisert på Lyngdal helsehus og Byremo. Virksomheten skal sikre nødvendige lovpålagte helse- og omsorgstjenester for hjemmeboende, og har det utøvende ansvaret for helsetjenester og praktisk bistand i hjemmet til innbyggere som oppholder seg i Lyngdal kommune. Virksomheten har også ansvaret for dagsenter for eldre, sykepleieklipp og hverdagsmestring. Virksomheten har to institusjoner, Lyngdal helsehus og Byremo omsorgssenter, med totalt 73 plasser. På Lyngdal Helsehus er det 40 langtidsplasser og 10 korttidsplasser, inklusive Kommunal øyeblikkelig hjelp. På Byremo omsorgssenter er det 19 langtidsplasser og 4 korttidsplasser.

Dette er en av virksomhetene som hadde høyest sykefravær i 2023 og det er omtrent 250 ansatte som jobber her. Virksomheten har ansvar for grunnleggende tjenester som berører mange av kommunens innbyggere. Virksomheten nådde i 2023 kommunens del-mål om å redusere fravær med 10% i forhold til 2022. Dette kan tyde på at de er inne i en positiv utvikling og jobber for å redusere fraværet.

Stab/støtte:⁴

Det er tre stabsområder i Lyngdal kommune: *Organisasjon og utvikling, Plan og næring og Økonomi* og dokumentcenter. Stabsområdene jobber på tvers av alle fagfelt i kommunen, og er overordnet virksomhetene.

Organisasjon og utvikling har ansvar for:

- Ivaretagelse av kommunens arbeidsgiverstrategi
- Medarbeiderundersøkelsen
- Kvalitetssystem og internkontroll
- Utarbeidelse av sentrale reglementer og retningslinjer som berører ansatte
- HMS- og sykefraværarbeid
- Bedriftshelsetjeneste
- Tariff- og lønnsforhandlinger
- Vernetjeneste og tillitsvalgte
- Lærlingeordningen
- Digitalisering/IKT-strategi
- Informasjonssikkerhet
- Kommunikasjon/informasjon
- Innbyggerinvolvering og nærdemokrati
- Program for lederutvikling

Plan og næring har ansvar for:

- Byggesak, herunder delingssaker, oppmåling, reguleringsaker og seksjonering
- Folkehelse
- Havn - Listerhavnene IKS
- Innkjøp
- Kart og matrikkel
- Landbruk og miljø
- Næringsutvikling

---

⁴ Informasjon om virksomheten er hentet fra kommunens hjemmeside 24.04.24

- Nærings- og industriområder
- Bevillinger
- Personvern, klima og beredskap
- Planarbeid og prosjektledelse, overordnet
- Reiseliv og turisme
- Rus- og kriminalitetsforebygging
- Tverrfaglig innsats (BTI)

Økonomi og dokumententer har ansvar for:

- Budsjett og handlingsplan
- Årsmelding og regnskap
- Lønn og fravær
- Fakturering
- Rådgivning
- Postmottak og arkiv
- Politisk sekretariat

I 2023 var stab/støtte en av virksomhetene som ligger lengst unna å oppnå målet for sykefravær.⁵ Virksomheten var også en av tre virksomheter som ikke lyktes med å oppnå delmålet om 10 % reduksjon i sykefraværet i 2023 i forhold til nivået i 2022. Det er ikke virksomheten med flest ansatte i kommunen, men ifølge oversikt fra kommunen er det omtrent 60 ansatte totalt. De fleste stillingene er fulltidsstillinger og det er et virksomhetsområde med nøkkelpersonell i kommunen og stillinger med krav til spesialisert kompetanse som det kan være vanskelig å erstatte med vikar i tilfelle langt fravær. Stab/støtte jobber på tvers av alle fagfelt i kommunen og sørger for nødvendig infrastruktur resten av kommunens drift er avhengig av. Høyt sykefravær her kan derfor få konsekvenser for hele kommunen.

4.1 Formål

Formålet med dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er å gjennomføre en evaluering av Lyngdal kommunes systematiske arbeid med oppfølging og forebygging av sykefravær innen virksomhetene institusjon og hjemmetjenester og stab/støtte.

5 Problemstilling

Med bakgrunn i formålet med prosjektet foreslås følgende hovedproblemstilling:

I hvilken grad arbeider Lyngdal kommune systematisk for å forebygge og redusere sykefraværet ved virksomhetene institusjon og hjemmetjenester og stab/støtte?

For å besvare problemstillingen vil vi undersøke:

- Er det utarbeidet mål for sykefraværsarbeidet?
- Er det innført planer, rutiner og tiltak for å forebygge, kartlegge og redusere sykefraværet?
- Blir sykemeldte ansatte fulgt opp i samsvar med regelverket og egne rutiner?
- Blir kommunens arbeid med å forebygge og redusere sykefraværet evaluert?

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til å undersøke perioden 2022-2023.

---

⁵ Det er bare Kultur som var lenger unna å oppnå målsettingen.

En mer nøyaktig avgrensning og formulering av underproblemstillinger vil kunne foretas i forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen.

6 Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er de normer og standarder som er relevante for det området som skal undersøkes i en forvaltningsrevisjon. Kriteriene fastsettes vanligvis ut fra relevant lovverk, politiske vedtak, føringer, retningslinjer og anerkjent teori.

Ved gjennomføringen av dette prosjektet kan følgende kilder til revisjonskriterier være aktuelle:

- Lov 17.06.2005 nr. 62 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv (arbeidsmiljøloven) (aml.).
- Lov 28.02.1997 nr. 19 Lov om folketrygd (folketrygdloven).
- Forskrift 06.12.1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).
- Forskrift 25.03.1997 nr. 272 om føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom.
- Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv /IA-avtalen for perioden 2019-2024.
- Veiledende litteratur for forebygging og reduksjon av sykefravær i kommunesektoren, utarbeidet av KS i samarbeid med arbeidstakersorganisasjoner («Best sammen» prosjektet).

Ytterligere revisjonskriterier vil kunne bli lagt til under gjennomføringen av prosjektet, herunder kommunale mål og retningslinjer for arbeid med sykefravær.

7 Metode

Forvaltningsrevisjonen vil bli gjennomført i henhold til krav fastsatt i kommuneloven § 24, forskrift om kontrollutvalg og revisjon og RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Revisjonen vil i hovedsak benytte seg av dokumentanalyse og intervjuer med aktuelle personer i de utvalgte enhetene og andre personer som er involvert i arbeid med sykefravær. Det vil også bli gjennomført en spørreundersøkelse blant de ansatte ved undersøkte virksomheter.

8 Tidsplan og ressurser

Prosjektet vil gjennomføres av forvaltningsrevisor Ida Jordal. Irene Loka er oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjonen.

Forvaltningsrevisjonen anslås gjennomført innenfor et timeforbruk på inntil 250 timer.

Det tas sikte på å ferdigstille rapporten i løpet av andre halvår 2024.

Flekkefjord, 25.04.2024

Irene Loka
oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Ida Jordal
forvaltningsrevisor

Dokumentet er elektronisk signert.